

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno 313. Usque Ad Annum 361

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1758

VD18 90117778

§. 2. Vita S. Basilii in Deserto.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66022](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66022)

Sæculum IV. in abstinentia, gloriam in obscuritate, di-
A. C. 357. vitias in paupertate, & bonorum omnium,
 sensus afficientium, contemptu colloca-
 bant. Opus earum erat rerum Divina-
 rum contemplatio, oratio diurna, no-
 cturnaque Psalmodia. In labore requiem
 quærebant, atque ita de die in diem Per-
 fectione Christiana proficiebant.

§. II.

Vita S. Basilii in Deserto.

p. 19. Ergo non procul ab hoc Monasterio in
 Eremum migravit Basilii; locus
 erat desertus, ad pedem montis situs,
 Sylvis incinctus, & profundis vallibus,
 ubi torrens in præcipitium ruebat. Hu-
 jus deserti amœnam effinxit imaginem
 ad amicum suum Gregorium scribens,
 qui ei respondit cavillando ridiculam so-
 litudinem, ut risum, quo Basilii alium
 locum a se designatum exceperat, ulcis-
 ceretur; quippe Sanctorum virorum gra-
 vitas non obstabat, quo minus non nun-
 quam jocarentur. Exinde autem Basi-
 lii Gregorio serio vitæ suæ in solitudi-
 ne, & totius instituti rationem perscri-
 psit, in celebri epistola, ubi tamen magis
 indicare videtur, quid in deserto facien-
 dum, quam quid ipse faciat, cum se ha-
 ctenus parum sibi metipsum placere, & mo-
 dicum vitæ solitariæ fructum reportasse,
 tesse-

ep. I.

testetur. Utilitatem Solitudinis inde ^{Sæculum IV.} demonstrat, quod hominis cogitationes A. C. 357.
 ad certum, & unum scopum colligan-
 tur, & vehementes affectus, quibus ma-
 teriam subtrahit, eludat. *E mundo exi-
 re, inquit: non est corporaliter hominum
 societatem relinquere, sed potius in eo
 consistit, ut commercium corporis, & ani-
 mæ tollatur. Ille mundo exiit, qui obli-
 viscitur civitatis suæ, familiæ, amicorum,
 bonorum, negotiorum, qui ea, quæ ab
 hominibus didicit, damnat, ut Divinæ Do-
 ctrinæ recipiendæ paratior sit. Totum So-
 litarii negotium sit, imitari Angelos, dum
 a diei exordio precatur, & laudat Crea-
 torem. Orto Sole laborem auspicatur, quem
 semper comitatur oratio. Scripturam
 Sacram meditatur, ut virtutes acquirat,
 moresque suos ad Sanctorum præcepta, &
 exempla efformet; Lectioni succedit ora-
 tio, ut, quæ legit documenta, efficacius mo-
 veant. S. Basilius etiam socio colloquen-
 di regulas præscribit, ex quo inferas, eum
 non requirere in Monacho solitudinem
 perpetuam, sicut & ipse paulo post non
 paucos instituti sui asseclas habuit. Do-
 cet, interrogandum esse sine contentio-
 ne, & sine fastu respondendum, alterius
 loquentis sermonem non interrumpen-
 dum; Monachus ut ipse præcipit, non
 sit promptus ad loquendum. Discere
 non erubescat. Quæ scit, sine invidia
 Hist. Eccles. Tom. III. A a a com-*

Sæculum IV. A. C. 357. communicet. In grati animi signum, a quo ipse acceperit, fateatur. Moderato vocis sono utatur, comiter proximum compellet, non sit scurriliter facetus, sed mansuetudine, & lenitate omnibus acceptus. Omnis absit asperitas, etiam dum reprehendit; efficacior erit correctio cum humilitate conjuncta. In omnibus suis gestibus Monachus sit humilitatis simulacrum, oculo tristi, & in terram converso, capite impexo, vestitu inornato, & vili. Tali nempe habitu, quali tunc temporis illi, qui funus lugebant, incedere solebant. Hunc solum in finem corpus tegat, ut frigus, aut calorem arceat, nihil autem in vestibus sit molle, vel splendidum. Pariter Monachus in alimentis solam necessitatem respiciat; panis, & aqua cum leguminibus, bona fruendi valetudine, sufficiant. Non avide cibum ingerat, & comedentis mens piis cogitationibus occupetur de natura, & diversitate alimentorum, quæ bonus Deus corporibus nostris alendis aptavit. Refectionem preces præcedant, & sequantur. Ex viginti quatuor diei horis unica tantum, & semper eadem curando corpori tribuatur. Sit somnus levis, qualem sibi parcitas efficiet. Media nocte solitarius surgat, sicut alii mane solent surgere, & totius naturæ silentio ad suum profectum utatur, tunc enim ma-

jori

jori animi collectione contemplabitur, & media exquiret, quibus a peccatis suis mundetur, & in via perfectionis progrediatur. Hæc epistola quasi compendio illa continet, quæ S. Basiliius exinde in Regulis suis docuit.

Quæ docebat, omnium primus ipso opere probabat. Extrema erat viri paupertas; unam tantum habebat vestem, nempe tunicam, & pallium. Esca fuit panis cum sale, & quibusdam oleribus, potus sola aqua; hinc ea macilentia, & pallor, ut vix spiritum ducere crederetur. Cilicium portabat, quo tantum de nocte, ut magis aliorum oculos fugeret, utebatur. Lectus ei humus nuda, nullus balnei usus, nec unquam ignem excitabat. Cum corpus ei natura delicatum esset, his rigoribus morbos contraxit adeo frequentes, ut continui deinde evaserint, imo, quando optime ipse valebat, aliis ægrotantibus erat infirmior.

Tandem S. Gregorius Nazianzenus adveniens, amico suo, aliisque in illa solitudine conviventibus junctus est. Ibi amborum deliciæ erant, patî. Simul orabant, simul S. Scripturam scrutabantur, suis manibus laborabant, nunc ligna comportantes, nunc secantes lapides, arbores plantantes, & irrigantes. Jam fimeum horto inferebant, ut ad olera pro-

Sæculum IV.
A. C. 357.

Greg. Naz.
or. 20. p. 357.
Greg. Nyss.
in Bas. p. 290.
Greg. Naz.
ep. 6.

Sæculum IV. creanda fœcundaretur, atque vehiculum
A. C. 357. valde grave trahebant, cujus laboris nota diu manibus inhæserunt. Interim domus eorum nec tectum habebat, nec januam, nec unquam ignis viscebatur, vel fumus. Panem comedebant ita durum, & male pistum, ut non nisi violenta compressione dentes infigere, infixosque extrahere vix possent. Rejectis profanis libris, juveniliū annorum oblectamento, S. Scripturæ unice incumbabant, quam ut plenius caperent, veteres interpretes, præsertim Origenem legebant. Ex Origenis scriptis excerpta conscripserunt, quæ nobis hodieque supersunt nomine Philocaliæ. Cives Neo-Cæsarienses, S. Basilio educationem liberorum suorum concedere cupientes, miserunt ad eum e Magistratu præcipuos, qui eum e solitudine evocarent, at inutilis fuit legatio. Cumque post hæc in eorum urbem advenisset, toti populo sibi circumfuso, atque ut Pædagogi munus in se susciperet, maximis promissis flagitanti, restitit. Gregorio Basiliæ fratri, postero tempore Episcopo Nysseno, non eadem fuit constantia, sed post suam conversionem, jam Presbyter, sibi persuaderi passus est, ut juvenes Rhetoricam doceret, quæ res amicis ejus, & omnibus Christianis scandalo fuit, quam ob causam S. Gregorius Nazianzenus, data epistola, fervore,

Greg. ep. 87.

Basil. ep. 64.

Greg. Naz. ep. 43.

re, & charitate plena, ejus levitatem reprehendit. (*)

Sæculum IV.
A. C. 357.

§. III.

S. Basilii Ascesis.

Sancti Basilii Desertum brevi tempore *Idem ep. 9.*

Discipulorum multitudine frequens fuit, quos ad Deum dirigebat, & in pace perfecta vivere docebat. Diversis temporibus ad eorum usum multa pia præ-

A a a 3 cepta

(*) Nempe Juvenes Gentilium Parentum, & Rhetoricam profanam more Gentilium docere, suppressa Christi Doctrina, Christianum non decebat:

Hic etiam Protestans Notam subjunxit: Wenn diese beyden Männer, *Basilus und Gregorius Nazianzenus*, sonst keine Verdienste hätten, so würde man gewiß nicht Ursach haben, sie um ihrer Einsiedeley willen hochzuschätzen; als darinn sie, unter dem Vorwand eine höhere Stufe der Heiligung und Vollkommenheit zu erlangen, sich an Gott, an ihrem Nächsten, und an sich selbst gröblich versündigt. Et inferius: wenn sie die Jugend unterrichtet hätten, so würde das Gott weit wohlgefälliger gewesen seyn, als daß sie säuisch lebten. Et plura ejusmodi. Ita rustice loquitur de his Sanctis Viris homo Protestans, præjudiciis in juventute hausis in transversum actus. Miserum argumentandi modum Wenn diese beyde Männer keine

keine